

Radok

Elektronisk journalsystem for radonrisiko i bygninger

161

DOKUMENTASJON

RADONMÅLING

Hella 52, 5936 Manger

Radok

Elektronisk journalsystem for radonrisiko i bygninger

Bakgrunn

Radioaktive stoffer finnes overalt i naturen. Ett av stoffene er uran, og når uran brytes ned dannes en kjede av radioaktive stoffer. I denne kjeden finnes blant annet radium og radon. Radon er en gass som finnes naturlig i alle berg- og jordarter, men alunskifer og visse typer granitter har generelt de høyeste konsentrasjonene av radon. Radon har liten evne til å binde seg til faste stoffer og kan derfor lett frigjøres til luft. Norge, Sverige og Finland er blant de landene i verden som har de høyeste radonkonsentrasjonene. I land med kjølig klima som i Norge er det nødvendig med innendørs oppvarming. Den varme luften stiger opp og det dannes undertrykk i lavere deler av boligen. Dette øker sannsynligheten for inntrengning av radongass fra grunnen. I og med at det vanligvis luftes mindre gjennom vinduer og luker i fyringssesongen og at innelufta fornyes i noe mindre grad, vil dette føres til at radonkonsentrasjonene kan være høyere i den kalde årstiden enn ellers.

I Norge oppholder vi oss gjennomsnittlig 90 % av tiden innendørs, enten i hjemmet, på skoler, i institusjon eller på arbeidsplassen - det være seg i bygg, tunneler eller gruver. Radon har derfor stor betydning for befolkningens helse. Verdens helseorganisasjon har konkludert med at radon er den nest viktigste årsak til lungekreft. På bakgrunn av bl.a. tall fra WHO har Statens strålevern estimert at radon i bygninger er en medvirkende årsak til ca 300 nye lungekrefttilfeller i Norge pr. år. Risikoen for å få lungekreft på grunn av radoneksponering er størst for røykere.

På denne bakgrunn lanserte regjeringen i 2009 en nasjonal strategi med mål om at radonkonsentrasjon i alle typer bygninger og lokaler skal ligge under gitte grenseverdier og bidra til å senke radoneksponeringen i Norge så langt ned som praktisk mulig.

Regelverk

Radon i inneluft er i dag regulert i blant annet arbeidsmiljøloven, strålevernloven, kommunehelsesloven og plan- og bygningsloven.

Radonmåling i privatboliger

Er det eier selv som bor i boligen er det ikke noe krav til radonmåling, men Statens Strålevern anbefaler alle å måle og eventuelt utbedre med radonverdier høyere enn Statens Strålevern sine anbefalte grenseverdier.

Alle som leier ut bolig har ansvar for at radonnivået i utleieboligen er så lavt som det er praktisk mulig å få til. Årsmiddelverdien skal være under 200 Bq/m³ (becquerel per kubikkmeter) i oppholdsrom. Dette nivået kalles grenseverdi i strålevernforskriften.

I tillegg skal tiltak for å redusere radonnivået alltid gjennomføres dersom det overstiger 100 Bq/m³. Dette nivået kalles tiltaksgrense i strålevernforskriften. Det betyr at dersom du måler radonnivåer høyere enn 100 Bq/m³, for eksempel 150, 400 eller 2000 Bq/m³, må du gjøre tiltak for at nivåene skal bli så lave som praktisk mulig. Nivåene skal uansett ikke overstige grenseverdien på 200 Bq/m³. Dersom du har gjennomført tiltak for å redusere radon i boligen, må du gjennomføre ny måling for å kontrollere at tiltakene har hatt tilstrekkelig effekt.

Om Målestedet

Huseier: Tormod Grindheim

Beboer:

Adresse: Hella 52, 5936 Manger

Målesteder

Målested	Resultat (Bq/m ³)
Soverom hageleilighet	48,9

166

KONKLUSJON RADONMÅLING VURDERING AV HELSEMESSIG RISIKO IFT RADON

Konklusjon:

Radonnivået i testperioden ligger på 48,9 Bq/t

Dette er innenfor myndighetenes krav.

Det må påpekes at målingen er gjort over en syv-dagers periode i mars-april.

Det bør derfor gjennomføres en ny måling med sporfilm over en to-måneders periode i vinterhalvåret for å tilfredstille SSV's krav

Bjørn Isdahl-Johannesen

Bergen - 18. 04 2017